

Мұнайлы

«Мангистаумұнайгаз» АҚ газеті • 2009 жылдың 1-мамырынан шыға бастады

№02 (124), ақпан - наурыз, 2020 жыл

ӨЛКЕ

В центре внимания

АО «МАНГИСТАУМУНАЙГАЗ»: С УВЕРЕННОСТЬЮ В БУДУЩЕЕ!

Генеральный директор АО «Мангистаумұнайгаз» Лю Цзиньчэн, первый заместитель Генерального директора Калбай Измуханов подвели итоги 2019 года, поделились планами на ближайшее будущее, а также рассказали о стратегических целях компании.

при макропоказателях: мировой цены нефти марки «Брент» – 60 \$/баррель, курс тенге к доллару США – 390 тенге/\$. В настоящее время экономика компании сравнительно устойчива. В случае падения цены на нефть у компании всегда имеются различные сценарные варианты бюджетов. Разработаны скорректированный базовый вариант бюджета с учетом оптимизации расходов ГТМ и пессимистический вариант бюджета при макроэкономических показателях: мировая цена нефти марки «Брент» – 45 \$/баррель, курс тенге к доллару США – 460 тенге/\$.

– Каковы балансовые запасы нефти в АО «Мангистаумұнайгаз»? Каково будущее месторождений Каламкас и Жетыбай? Какие меры предпринимаются для восполнения ресурсной базы, есть ли планы по освоению морских участков Каспийского моря?

– По величине начальных балансовых и извлекаемых запасов нефти два месторождения – Жетыбай и Каламкас относятся к крупным, остальные тринадцать – к мелким. На сегодняшний день начальные извлекаемые запасы нефти по 15 месторождениям АО «Мангистаумұнайгаз» составляют 374 миллионов 407 тысяч тонн. При этом остаточные извлекаемые запасы нефти составляют 113 миллионов 758 тысяч тонн (на 01.01.2020 г.)

Хотим особо подчеркнуть, что геологоразведочные работы являются одной из важных задач для компании, понятно, что если не восполнять ресурсную базу, то через несколько десятилетий мы можем полностью извлечь запасы углеводородов на разрабатываемых месторождениях.

Ежегодно в АО «Мангистаумұнайгаз» в целях увеличения запасов углеводородного сырья и нефтегазовых активов планируются мероприятия по поиску, выявлению и отбору привлекательных и перспективных лицензионных участков на море и суше, по разведке, а также по обеспечению приобретения лицензионных участков с потенциально возможным заключением контрактов на разведку и добычу (недропользование).

В 2019 году АО «Мангистаумұнайгаз» подписаны Соглашения о конфиденциальности и неразглашении информации для изучения геолого-геофизической, технической и другой информации на территории Мангистауской и Актобинской областей с семью Операторами лицензионных участков, которые в свою очередь в дальнейшем готовы переуступить право недропользования на разведку/разработку.

В 2020 году компания планирует участвовать в конкурсе Министерства энергетики РК по приобретению прав недропользования по участкам выставленным государством на аукцион.

Также мы проводим активные работы по доработке на наших действующих месторождениях. В период с 2010 по 2019 годы проведены сейсмические исследования 3Д на 15 месторождениях. Данные исследования позволяют детализировать геологическое строение месторождений и изучить перспективы нефтегазоносности глубоко залегающих отложений (до 6 км). Кроме этого, данные сейсмике позволяют оптимально заложить эксплуатационные скважины, в том числе на объекты, не вовлеченные в разработку.

– Реалии современного мира диктуют свои условия: все больше предприятий полностью переходят на цифровые технологии. Как процесс цифровизации и автоматизации проходит в АО «Мангистаумұнайгаз», можете привести конкретные примеры внедрения технологий в производственный цикл?

– «Мангистаумұнайгаз» считает внедрение цифровых технологий одним из приоритетных направлений политики компании. Использование цифровых технологий позволяет решить множество задач: построение современной системы управления производством; получение информации с технологических объектов в режиме реального времени; оперативного реагирования на изменения в технологическом процессе добычи; повышение уровня автоматизации нефтепромысла.

В настоящее время на первом этапе в тестовом режиме внедрён проект по реконструкции системы телемеханики объектов добычи ГУ-3, ЗУ-9 месторождения Асар и оснащения системой автоматизированного управления 25-ти добывающих скважин. Информация с объектов в цифровом формате передается в диспетчерскую ЦДНГ-3 производственного управления «Жетыбаймұнайгаз».

Реализацию проекта по реконструкции системы телемеханики на месторождениях компании планируется произвести поэтапно, в период до 2023 года, с охватом производственных объектов добычи.

Безусловно, внедрение проекта «Цифровое месторождение» позволит улучшить экономические показатели существующего производства, за счет реконструкции, модернизации, совершенствования техники и технологии отдельных элементов производства, управления.

– На днях в АО «Мангистаумұнайгаз» был подписан проект нового Коллективного договора. Расскажите, пожалуйста, поподробнее об этом событии...

– Подписание нового Коллективного договора – важное событие в жизни трудового коллектива АО «Мангистаумұнайгаз». Договор подписан сроком на три года, важный документ скрепили подписями со стороны работодателя члены Претория АО «Мангистаумұнайгаз» и представлявший интересы работников председатель профсоюзного комитета. Надо признать, что переговоры были непростыми, тем не менее, в результате конструктивного диалога удалось достичь согласия практически по всем основным вопросам.

В новой редакции коллективного договора сохранены и улучшены основные позиции в социальной сфере, призванные обеспечить достойные и безопасные условия для труда. В целом расходы на социальную сферу в новой редакции договора по сравнению с прежним договором выросли на 1,5 млрд. тенге в год.

Конечно, хочется от всей души поздравить трудовой коллектив с подписанием нового договора, поблагодарить всех и каждого кто участвовал в его разработке. Очень часто эффективность деятельности компании зависит от согласия внутри коллектива, солидарности работников и работодателей. Поэтому от радно, что мы вместе сумели прийти к согласию и подписать такой важный документ. Персонал компании – это наше главное богатство. В АО «Мангистаумұнайгаз» сформирован уникальный коллектив, способный решать самые сложные задачи. И очень важно эти славные традиции сохранить.

– Современный мир стремительно развивается, поэтому растут требования к уровню знаний специалистов. Насколько будет успешна деятельность компании, зависит напрямую от качества знаний и умений её персонала. Какие возможности для обучения и повышения квалификации сотрудников представляет Ваша компания? Сколько человек прошли обучение в прошлом году, по каким направлениям?

(Начало. Продолжение на 2 стр.)

– Г-н Лю Цзиньчэн, г-н Калбай Ажимбаевич Измуханов, с какими показателями «Мангистаумұнайгаз» завершил 2019 год? Назовите, пожалуйста, наиболее эффективные мероприятия, которые позволили компании добиться перевыполнения плана добычи нефти?

– В 2019 году благодаря слаженной работе коллектива АО «Мангистаумұнайгаз» нам удалось воплотить в жизнь поставленные задачи по добыче нефти. При этом главными факторами позволившими добиться цели являются планирование и проведение геолого-технических мероприятий.

При плане добычи нефти в 6 млн. 380 тыс. тонн, добыто 6 млн. 408 тыс. тонн, в том числе по ПУ «Каламкасұнайгаз» - 3 млн. 935 тыс. тонн, по ПУ «Жетыбаймұнайгаз» - 2 млн. 473 тыс. тонн. Перевыполнение плана за 2019 год составило свыше 28 тысяч тонн.

В 2019 году по месторождениям АО «Мангистаумұнайгаз» пробурено 170 добывающих скважин при этом получена дополнительная добыча 312 тыс. тонн нефти.

С целью повышения нефтеотдачи пласта на 134-х скважинах переходящего фонда проведен гидроразрыв пласта, получено свыше 240 тыс. тонн дополнительной добычи нефти

Стабильность – залог успеха. И то, что в этот непростой период наша компания показывает стабильные результаты – это заслуга всего коллектива АО «Мангистаумұнайгаз»!

– Цены на нефть нестабильны, какие меры предпринимаются, чтобы минимизировать потери в этот непростой период? Существует ли некая «подушка безопасности» в случае негативного сценария?

– Конечно же, при нестабильной ситуации на мировом рынке, мы всегда заранее просчитываем различные сценарии развития ситуации. Бюджет компании на 2020 год утвержден Решением Акционеров

В центре внимания

АО «МАНГИСТАУМУНАЙГАЗ»: С УВЕРЕННОСТЬЮ В БУДУЩЕЕ!

(Продолжение. Начало на 1-стр.)

- Повышение квалификации работников и повышение уровня знаний сотрудников всегда в приоритете нашей компании. Как показывает статистика, фактический показатель количества обученных работников растет в среднем на 20% ежегодно, в частности по таким направлениям как обязательные виды обучения, краткосрочные курсы повышения квалификации, как в корпоративном формате, так и в индивидуальном, обмен опытом и изучение передовых технологий в КНР, а так же модульные обучения по различным направлениям. Всего за 2019 год прошло обучение свыше 9 000 человек.

С 2018 года в АО «Мангистаумунайгаз» функционирует Институт внутренних тренеров. За последние два года силами внутренних тренеров, из числа работников Общества, было обучено 309 работников по таким востребованным направлениям как: основы работы в системе Галактика ERP, расширенные возможности Microsoft Excel, навыки работы в системе электронного документооборота SmartDOC, транспортная безопасность, латинская графика и т.д.

- 2019 год прошел в Казахстане под знаком Года молодежи. Какую роль играет молодежь в жизни предприятия, насколько активно вовлечена производственную и общественную деятельность компании?

- Почти 30% персонала АО «Мангистаумунайгаз» составляют работники до 35 лет, поэтому работа с молодыми специалистами является одним из наиболее важных направлений нашей деятельности. В целях объединения молодых специалистов предприятия, их быстрой и эффективной адаптации на производстве, выявления и максимально эффективного использования творческого потенциала более пяти лет назад был создан и успешно функционирует Совет молодых специалистов АО «Мангистаумунайгаз».

В настоящее время наши молодые специалисты активно участвуют в самых различных мероприятиях, например, акции «Карта құрмет – жасқа міндет», «Жүрек жылы» направлены на поддержку малоимущих пенсионеров Общества и детей из неблагополучных семей, в ходе акции «Туған жерге тағзым!», молодежь посещает исторические памятники Мангистау, проводит экологические мероприятия (очистка, благоустройство святых мест). По инициативе талантливых нефтяников создан проект «Каламкас кештері». В рамках проекта проходит вечера поэзии, народного искусства, концерты художественной самодеятельности и встречи с творческой интеллигенцией региона и страны на площадках производственных управлений «Каламкасмунайгаз» и «Жетібаймунайгаз».

2019 год прошел под знаком 120-летия Казахстанской нефти, 50-летия месторождения Асар и 40-летия месторождения Каламкас. И наша молодежь принимала самое непосредственное участие в организации и проведении производственных, социальных и культурно-массовых меро-

приятий, посвященных празднованию юбилея.

У нас растет достойная смена, молодые специалисты компании неоднократно становились победителями районных, городских и областных молодежных конкурсов «Жас Тұлпар», «Лучший молодой лидер года», «Лучший молодой нефтяник года», «Лучший молодой поэт», «Мангистау ханшайым» и «Жігіт сұлтан».

2020 год объявлен в Казахстане Годом Волонтера, кроме того в этом году мы празднуем 175-летие великого Абая, 25-летие Конституции РК, и наши молодые специалисты будут активно участвовать во всех акциях и мероприятиях, посвященных этим памятным датам.

В целом хочется отметить, что грамотные, технически подкованные молодые специалисты – это наше будущее, наш кадровый потенциал, который мы уверены, продолжит и приумножит достижения ветеранов производства.

- Еще один актуальный для Мангистау вопрос – ликвидация исторически загрязненных территорий. Какие меры предпринимаются в этом направлении?

- В АО «Мангистаумунайгаз» на постоянной основе проводится большая работа по выполнению различных природоохранных и экологических мероприятий, конечная цель которых сохранение благоприятной окружающей среды. В августе прошлого года был подписан Меморандум о сотрудничестве в сфере охраны окружающей среды между Министерством экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан и АО НК «КазМунайГаз». Предметом подписанного Меморандума, является утилизация/переработка отходов, размещение на необорудованных шламо-накопителей и очистка нефтезагрязненных земель в пределах контрактных территорий, со сроком реализации 2020-2024 годы.

В настоящий момент «Мангистаумунайгаз» разработал проект инвентаризации «исторических» замученных территорий, в ближайшее время проект будет согласован с Департаментом экологии по Мангистауской области. После согласования приступим к тендерным процедурам по

выбору специализированных потенциальных поставщиков, имеющих прогрессивные, экологически чистые технологии очистки и дальнейшей утилизации нефтеотходов с использованием продуктов переработки на проведение рекультивации или для повторного использования. Весь процесс очистки, утилизации и повторного использования будет происходить на контрактной территории АО «Мангистаумунайгаз» без вывоза за контрактную территорию.

В целом хочется отметить, что экологическая безопасность и каждодневная забота об окружающей среде – были, есть и будут одним из неизменных приоритетов АО «Мангистаумунайгаз»!

- Вопросы техники безопасности всегда являются одними из важнейших на любом промышленном предприятии.

охраны труда. Перед началом выполнения любой работы постоянно всем напоминает об обязательном выполнении пяти пунктов принципов безопасности производства:

- Никто не должен пострадать!
- Подумай, прежде чем выполнять работу!

- Выполняй работу безопасно, либо не делай ее совсем!

- Всегда есть время выполнить работу безопасно!

- Если сомневаешься, выясни! (Спроси)

Пренебрежение любым из требований безопасности непременно увеличивает вероятность возникновения травматизма, приводящего к несчастным случаям, поэтому предприятие постоянно держит курс на снижение травматизма. В частности, усиливается системный контроль над обучением персонала, усиливается контроль над выполнением требований инструкций и содержанием рабочих мест в надлежащем состоянии, повышается ответственность каждого работника за соблюдение мер личной безопасности.

В конечном итоге эти меры должны привести к нулевому показателю травматизма, что является одним из основных требований действующего на предприятии стандарта «Система менеджмента профессиональной безопасности и здоровья».

- Расскажите о производственных планах на 2020 год. Кроме того, хотелось бы узнать о стратегических планах компании на ближайшие годы...

- На сегодняшний день АО «Мангистаумунайгаз» успешно решает задачу

Какая тенденция наблюдается в АО «Мангистаумунайгаз»?

- К сожалению, в 2019 году в подразделениях АО «Мангистаумунайгаз» произошло два несчастных случая. Одно из них – ДТП, в котором пострадало два человека. Во втором случае травму пальца на правой руке получил оператор, производивший замену редуктора на скважине. Каждый инцидент был тщательно расследован, специально созданная комиссия установила, что причиной ДТП стало нарушение правил дорожного движения, а также нарушение требований безопасности при эксплуатации транспортных средств, в случае с травмой оператора было установлено следующее: неудовлетворительная организация производства работ ответственными лицами; нарушение правил безопасности и охраны труда, грубая неосторожность самого пострадавшего.

Анализ расследований несчастных случаев на предприятии показывает, что большая их часть связана с человеческим фактором и зависит от глубины проработки принимаемых решений, уровня профессиональной подготовки инженерно-технического состава и рабочих, состояния производственной и исполнительской дисциплины.

В АО «Мангистаумунайгаз» большое внимание уделяется предотвращению и недопущению несчастных случаев. Существует несложный метод выработки мышления с точки зрения безопасности и

исполнения годовых производственных и финансово-экономических программ.

На 2020 год согласно утвержденной стратегии АО НК «КазМунайГаз» на 2019-2028 годы запланирована добыча «черного золота» в объеме 6 390,480 тыс. тонн. Ежегодной положительной динамике добычи нефти способствуют, в том числе и успешные работы по внедрению новых технологий. В 2020 году намечается продолжение расширения технологии полимерного заводнения на месторождении Каламкас.

Что касается планов на будущее то нашим акционером были утверждены пять стратегических инициатив на 2019-2023 годы.

Стратегические инициативы включают в себя: работы по управлению заводнением с целью снижения потерь нефти за счет падения на месторождении Жетібай; расширение полимерного заводнения; увеличение МРП; доразведку; внедрение проекта «Интеллектуальное месторождение». Обществом были тщательно проанализированы данные инициативы и определены конкретные цели и задачи, которые способствуют реализации намеченных планов.

Надеемся, что совместными усилиями наш трудовой коллектив сможет воплотить в жизнь все поставленные цели и задачи!

- Г-н Лю Цзиньчэн, г-н Калбай Ажимбаевич Измуханов спасибо за интервью, желаем Вам успехов!

«ІРІ БИЗНЕСТІ АСА АУЫР КЕЗЕҢДЕ БАСҚАРУҒА ТУРА КЕЛДІ...»

СӨЗ БАСЫ

Қырымқұлов Сағын Ерқасұлы 1940 жылғы 3-наурызда дүниеге келген. Инженер-геолог. ҚР Жер қойнауының құрметті барлаушысы, ҚР денсаулық сақтау ісінің үздігі. «Құрмет» ордені мен бірнеше медальдардың иегері. Маңғыстау облысының, Ақтау қаласының, Қараса, Тұпқараған аудандарының құрметті азаматы. Саналы өмірін Маңғыстау өлкесінің қазіргі өнім беріп тұрған ірілі-ұсақты барлық мұнай-газ кенорындарын барлауға, ашуға, жарақтандыруға, өнімін өндіруге арнады.

Еш уақытта «бәрін мен істедім»-деп кеуде керіп, төсін ұрып көрмеген Сағын Ерқасұлы жетекшілік еткен жаңа дәуір – нарық заңымен дамыған тұста «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ-да мұнай өндіру көлемінің анағұрлым артқанын баса айтқан жөн. Мәселен, 1998 жылы небәрі 3 миллион 387 мың тонна «қара алтын» өндірілсе, 2002 жылы 4 миллион 618 мың тоннаға жетіп, соңғы жылдары 5 миллион 700 мың тоннадан астам мұнай өндіріліп келді.

Компанияда және оған сервистік қызмет көрсететін кәсіпорындарда қызмет ететіндердің 90 пайыздан астамын жергілікті ұлт өкілдері құрайды. Оларда облысымыздың барлық аудандарынан жұмысшылар келіп, вахталық әдіспен жұмыс істеді. Өйткені өлке мұнай өлке тұрғындарына қызмет етуі тиіс екенін Сағын Ерқасұлы ешқашан есінен шығарған емес-ті.

Иә, компанияны басқару Сағын Ерқасұлына тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы осы бір өлара мезгілде үлкен сеніммен жүктелген еді. Орталыққа өткізілген мұнайдың қаржысы төленбей, соның салдарынан жыл бойы тиісті жалақыларын ала алмаған акционерлік қоғам мұнайшылары шымдамдары таусылған соң Ақтау қаласындағы компанияның бас офисі алдында ереуілге шыққан. Олар тиісті еңбек ақыларын толеуді талап етті. Сол кезде Сағын Ерқасұлы кабинетінен шықпай бұтөкестеп отырып қалған жоқ.

Немесе қарауындағыларға «сендер барып түсіндіріңдерші» демеді, бірден сырттағы толқын халықтың талап-тілегі өз ауызынан шығатын сөзге байланысты екенін ұғынды да, олардың арасына кіріп кетті, мұң-мұқтаждарын өз құлағымен тыңдады. Кейбіреулер ауыр сөз айтып жатса да сабырлық танытты. «Мен сендермен біргемін. Жағдайды түсіндіріп отыр»-десендер сағат сайын алдарына шығып отырайын»-деді.

Халық сонда өздері қанша қыспаққа алса да сабырлығын жоғалтпай, қиын жағдайдан шығу жолдарын табуға уәде беріп, екі оттың ортасында басын байғиге тігіп тұрған бас директорына сеніп тараысып, кенорындарындағы жұмыстарын қайта жалғастырған.

Бас директор да берген уәдесіне тұрды. Жұмысшыларға бережақ еңбек ақыларын ақылып қана қоймай, тоқсан сайын сыйақы төленетін дәрежеге жеткізген. Жыл

Бүгін белгілі қоғам қайраткері «Құрмет» және «Парасат» ордендерінің иегері, Маңғыстау облысының құрметті азаматы Сағын Қырымқұловтың 80 жас мерейтойы өтті.

Саналы ғұмырын елдің болашағына жұмсаған геолог, жер қойнауының құрметті барлаушысы Сағын Ерқасұлының мерейлі кешіне еліміздің әр аймағынан алаштың ардақты азаматтары, мәртебелі меймандар келді. Сағын Ерқасұлы лауазымды қызметтер атқара жүріп, өлкеміздің әлеуметтік-экономикалық өркендеуіне сүбелі үлес қосты. Мұнай-газ саласына жергілікті кадрларды көптеп тартып, мұнайшылардың еңбек және тұрмыс жағдайларын жақсартуды жолға қойды. Білгір маман, қабілетті ұйымдастырушы өндіріске жаңа технологияларды батыл енгізді. Осы арқылы Қаламқас, Жетібай кен орындарындағы мұнай өндіру көлемін арттырды. Облыс халқы атынан мерейтой иесін облыс әкімі Серікбай Тұрұмов арнайы құттықтап, Маңғыстау халқының ыстық лебізін жеткізді. Алғашқы еңбек жолын моторшыдан бастап, бұлденде ел мақтанышына айналған Сағын Ерқасұлының мерейтой кеші салтанатты шарамен жалғасын тапты.

Оқырман назарына белгілі журналист Айтуар Өтегеновтың Сағын Қырымқұлов туралы очеркін ұсынамыз.

сайын жалақы 15-20 пайызға өсіріліп тұрған. Бұлардың қайтарымы мұнай өнімін төмендетпеу үшін есеп еңбек ету, яғни «еңбек етсең емерсең» екенін барлық инженер-техник қызметкерлер де, жұмысшылар да жете түсінген.

Соның арқасында компанияның айлық, тоқсандық, жылдық мұнай өндіру көрсеткіші тұрақтанды. Өндірістік көрсеткіштердің кейде күрт түсіп кетуі, кейде күрт көтеріліп кету деңгейі болған емес. Демек бұл мұнайшылар арасында еңбек тәртібінің қатаң сақталғандығының айна қатесіз белгісі болатын.

Бүгінде 80 жастың сеніріне шығып отырса да, қоғамдық жұмыстардың бел ортасынан табылатын ардагер абзал ағамен сұхбаттасқанды бір ганибет санағанбыз.

«БАҚЫТТЫ БАЛАЛЫҚ БІЗДЕ БОЛМАПТЫ»

- «Маңғыстаумұнайгаздың» бұрынғы Бас директорының балалық шағы бізді қызық-тырады?..

- Еш қызығы жоқ. Каспий теңізі жағасындағы шағын Қараманды ауылында дүниеге келіпін. Кенес үкіметі кезінде Тельман аталған бұл елдімекен қазір Сайын Шапағатов ауылы деп аталады. Өкем мені бірінші класқа Форт-Шевченко қаласындағы Көк мектепке алып барды. Шымыров Базаржан деген мұғалім қарсы алып, мені алдыңғы партадағы баланың қасына отырғызды. Ол Шапағатов Сайын еді. Екеуімізде кейін геолог-барлаушы, инженер-мұнайшы болып, туған жеріміздің қазына байлығын елімізге арнауға ат салыстық.

Өкем Қырымқұлов Ерқас қолхозда балықшы, шопан болып еңбек етті. Сонымен бірге атағы атбегілікпен белгілі еді. Ұлы Отан соғысына қатынасып, бір көзінен айырылған, 1957 жылы қайтыс болды. Анам Дәметкен Үшкәбібайқызы. Соғысқа кеткен азаматтардың орнын жоқтатпай мал бағу да, балық аулау да, шөп шабу да ауылда қалған әйелдердің, бұғанасы қатпаған балалардың, жасы жеткен қарттардың үлесіне тиді.

Анам сары ала таңнан ерте тұрып, бір-екі аяқ шайын ішкеннен кейін мені үйге тастап, қас қарайғанға дейін мал соңында жүретін, қойды қоралап барып, кешкі асқа отыратын. Күндіз отарды 10 км қашықтағы құдыққа жайып барып, қолмен суару, жолай отындыққа тезек теру, ауыз суды мейімімен түйеге артып әкелу де мал соңында жүргенде атқарылатын. Сонда да анамыз бір сыр білдірмейтін, шаршағанын байқатпайтын.

Өкемнің қандай кісі екенін 5 жасқа дейін білмей өстім. Шешем соғыстан оралған әкемді Форт-Шевченкодан түйемен алып келгенде жатырқаным, біразға дейін анамды әлгі өзім «бөтен» санаған адамнан қызғанып жүргенім де есімде.

- Қараманды, Ақшұқыр Ақтауға тиіп тұрған ауылдар ғой, ол кезде суретпен берсеңіз?

-Жыл сайын көктемнің көгілдір сәтінде Қараманды мен Ақшұқыр ауылынан бір топ бала Қошқар-Ата көліне келіп, құстың жұмыртқасын жинайтынбыз. Қар, жаңбыр суынан жиналатын көлде құстың неше түрі жыртылып айырылатын. Қызыл шақа балаландар өріп жүретін. Ол кезде Ақтау қаласының орны мал жайылатындай ашық алаңқай, бір-жар ескі бейіттердің құлпытастары ғана қалқып, мен-мұндалап тұратын.

Бір сөзбен айтқанда, - 1957 жылға дейін Ақтау қаласының бүгінгі орналасқан жері Қолтық деп аталды. Біз көргенде бұл жерде тарап кеткен Ералиев атындағы қолхоздан қалған 4-5 қана үй болатын. Олар –төрт кластық

бастауыш мектеп үйі, колхоз кеңсесі, механикалық шеберхана ғимараты және колхоз басқарма төрағасының отырған үйі еді.

1957 жылдың наурыз айының ішінде Ақшұқыр ауылындағы дүкеннің алдына бір УАЗ жеңіл машина келіп тоқтайды да, ішінен 4-5 адам түседі. Жиналған жұрттан бір нәрселерді сұраса, олардың орысша сұрағына түсініп, жауап беретін адам табыла қоймапты. Сонда көпшіліктің ішінен біреу: «Жақында әскерден оралған, орысшаны тәуір білетін Қырымқұлов Төлек деген жігіт бар. Қазір апасы Мәдемханнның үйінде, сол жігітпен кездестірейік!»-дейді.

Шынында да Төлек орысшаны жақсы білетін болуы керек, әлгілер онымен сөйлескеніне мез болысып, машинасына қайтадан отырып жүріп кетіпті. Төлек жиналып, ауыздарын ашып, аңырып тұрған жұртқа орыстардың жүрістерінің мән-жайын түсіндірсе, олар гидрогеологтар екен. Қолтықты сілтегіп алып: «сол жерге базамызды жасақтап, одан әрі іздетіру жұмыстарына кірісек...»-депті. Төлекті жұмысқа шақырыпты.

Сөйтіп, Қолтықта «Кольцовская-45» партиясының базасы орналасып оған Пятигорскіден, Минеральные

водыдан, Ставропольдан жұмысшылар құрал –жабдық, бұрғылау техникаларымен ағылып келе бастайды. Ақтау қаласының осы күнгі 3-ші шағын ауданының орнында олардың палаткалы шағын қалашығы тұрды. Жұмысқа тартылған жергілікті қазақтар жертөле қазып алып қоныстанды. Алғашқы қоныстанушылардың қатарында Рахов Төлесін мен Толубайдың, Беков Бердіқожаның, Келдібаев Бәшейдің, Қырымқұлов Төлектің отбасылары, т.б. болады.

Менің тұстастарымның көз алдында дүниеге келген Ақтау қаласының маңында Қырымқұл зулетінің және оның ата-бабаларының өмір шежірелерінің ізі сайрап жатыр.

БОЛҒАН ӨЖЕМНІҢ ЕРЛІГІ

- Атаңыз Қырымқұл болып тапсауларының қолынан қаза болыпты...

-Иә, Қырымқұл атам Жеменей болысының болысы, өз ортасының белгілі де беделді, сыйлы азаматы болған. Әліби Жангелдиннің интернационалдык отряды келіп Маңғыстауға Кеңес үкіметін орнатып, ревкомын құрып, оған Тобиянз Эллиязовты төрағалыққа сайлағанда Қырымқұл атам Тобиянздың сенімді серіктерінің біріне айналды. Ел арасын бұлдірушілерге басу айтып, халықты жаңа заман талабына сай құрылымдар құруға үндеген. Осы әрекеті кейін үкіметке қарсыларға ұнмай, ақыры солардың колшоқпарларының қолынан жылқы түнетіп келе жатқанда қаза табады.

(Басы. Жалғасы 6-бетте)

«ІРІ БИЗНЕСТІ АСА АУЫР КЕЗЕҢДЕ БАСҚАРУҒА ТУРА КЕЛДІ...»

(Жалғасы. Басы 3-бетте)

Қырымқұл атамды атқан адамдар жылқыны қуа жөнелген. Бәрін көріп тұрған ауыл адамдары оқиға болған жерге жүгіреді. Бұрын жеткен Қырымқұл атамның жұбайы Болған әжем азаматының кеудесі мен қолтығына қолын салып жіберіп, «Қырымқұл! Қырымқұл!» деп екі-үш рет дауыстайды да «иттер-ай, ақыры түбіне жеттіңдер-ау!» деп жылап отыра кетеді.

Кенет басындағы өз ормалын мойнына орай салып, ерінің жерде жатқан төбесі мақпалмен тысталған елтірі бөркін басына киіп, ақсақалдың қолында ілініп қалған сегіз өрме қамшыны сыпырып алып, шылбыры шұбатылып тұрған тарлан көкке міне салып, әлгі бұзақы топтың артынан қуып, шаба жөнелген.

Қасындағылар Болған әжеңнің не істегелі жүргенін ұға алмай анырып қалған ғой. Әрі бағыл, әрі батыр әйел бұзақылардың алдын орап шауып, «тоқтандар!» деп тұра қалған. Қолдары қаралы ер адамдар амалсыз тоқтаған. Ол жерде не айтылғанын ешкім қазір доп басып айта алмаса да, сүт пісірім уақыт салғыласқан да, «мені де атып кетіңдер» десе керек. Алайда олай істеуге батылдары бармаған әлгілер жылқыларды тастап жөндеріне жүре береді. Сонда жылқыны ауылға айдап келген Болған әжем: «Мен мал үшін шапқаным жоқ. Қарақшылардың кімдер екенін біліп қалу үшін шаптым» деген екен. Болған әжемнің көрсетуі бойынша кейін әлгілердің бәрі де ұсталып, сот алдында әділ жазаларын тартқан екен.

ӘКЕМ АТАҚТЫ АТБЕГІ ЕДІ

- Тағыда балалық шаққа оралсақ... әкеңізді әйгілі атбегі еді дедіңіз, мүмкін байғесеміздей шаққа шығарыңыз?

- Өрине. Әкемнің есімімен аталатын «Ерқаскөкті» деген Маңғыстаудың атын шығарған ерен жүйрік бәйге атына қобіне ағаларым шапты. Сайын далаңың жел қанаты еркесі, қарақұйрық атыуының аттатпайтын сәйгүлікке қызғышты атқамінерлер көбейді. Олар «Ерқаскөкті» тақымдарына қалай басудың амалдарын ойластыра бастайды. Оның да амалын келтіреді.

Ол - ортаға мал жинау науқанының басталуы еді. Орталық есебіне көк ат та ілікті. Ерқаскөк болса қалайда көк атты бермей алып қалудың жолын қарастырып, оның орнына бала-шағасына азық үшін сауып отырған боталы түйесін беріп жіберген ғой.

Ерқаскөкті бұл қылығын естіген немере ағасы Темірқас келеді деген. Темірқас №4 ауылдың торағасы болатын. Аға ініге ақыл айтады: «Ер қанаты - жақсы атты мен де ұнатамын. Мініп жүргім келеді. Бірақ тамақ керек емес пе? Жалғыз сауын түйенді беріп жіберіңіз, отбасыңды немен асырайсың? Кеңес басшыларының ішінде көк атқа қызғышуылар көп. Бәрібір оны саған мінгізіп қоймайды. Бүгін болмаса ертең тартып алады. Мен саған қорған бола алмаймын. Менің міндетім де - мал жинау. Көк атты апарып тапсыр да, боталы түйенді қайтып ал!» Інінің аға ақылын тыңдамаса амалы қалмады. Сөйтіп көк ат қолдан кетіп, көзден бұлбұл ұшқан.

Көк ат тақымына тиген белсенді ойына келгенін істеп, қоян қуады, түлкі қуады, қарақұйрық қуады. Ақыры індігеше қуамақа

құлатып аяғын сындырады. Ең соңында «ат арыса - тулақ» дегендей, ақсақ ат ешкімге де керексіз болып қалды. Ерқаскөкті ауырып өлген көк аттың басын кесіп алып, арулап жерлеуге ғана шамасы келген...

«Ерқаскөкті» басқа да бәйге аттары бар ма?

Болды ғой, соның біреуін айтайын. Форт-Шевченко қаласында бірінші класта оқып жүрген кезімде әкем Ерқас өзінің немере інісі Нұрбосынов Атажан ағамның үйіне келді. Әкемнің көк сәйгүлігінен айрылып, қапаланып жүрген кезі еді. Ағайдың зайыбы Бекжанова Мәкеш жемем азық-түлік дүкенінде істейтін. Атамшы дүкен Баутино елді мекенінде еді, оған жемем ат-арбамен барып келіп тұратын.

Әкемнің келгенін естіп, жемем Мәкеш ат-арбасымен түскі асқа үйге келді. Тамақ желініп, шай ішілгені әкем тыса шығып келді де: «Жарықтық мына арбаға желілген жылқы бәйгеге шабатын атқа ұқсайды, жүйрік аттың дене құрылысы көрініп тұр, өткен, арбаға желіліп, ыныршағы айынап қор болып жүр екен», - деді. Бұл сөзді естісем жемем Мәкеш өкеме: «Ағаеке, біздің бастығымыз Нысанбаев Ізтұрған ғой, сол кісіге сіздің айтқаныңызды жеткізсеңіз, мүмкін атты ауыстырып алып, жаратып, бірінші май мерекесінде болатын бәйгеге қосарсыз», - деді.

Әкем: «Мәкеш, аттың күйі нашар екен, май мейрамына жарату асығыстық болуы мүмкін, дегенмен тәуекелге барып, жарықтықты жемдеп, баптап бағып, бәйгеге дайындайын, егер Ізтұрған бастығың рұхсат берсе» деген. Жемем кешкісін жұмыстан келген соң: «Ерекен атақты атбегі ғой, тор атты арбадан босатып беріңдер- депті», - деген хабар жеткізді. Әкем сонда балаша қуанып, атты алып ауылға кетті. «Аманшылық болса, торы атты бәйгеге қосуға сауірдің 25-теріне келермін», - деді.

Айтқан уақытында әкем тор атты баптап жабулап Ақкетікке келді. Қызылөзен ауылында тұратын әрі домбырашы, әрі сейіс құрласы Жолдасбаев Тұржан екеуі мерекеге дейін дайындықтарын жасап, 1 май мерекесіне арналған бәйгеге қосты. Керме басында 40 шақты бәйге аттары ауыздықтарымен алысып, қандары қызып, жер тарпып ойнақтап тұр. Торыға мен шабатын болдым. Ат үстіндегі бәйге балалар аттарының басына әлдері зорға келіп әбгерленуде. Бір уақытта ескі телеграфтың маңындағы сорды 11 айналанымызды, әр айналым 3 шақырым, барлығы 33 шақырым екені хабарланды да, жарыс басталып кетті.

Әкем қалай шабу тәсілдерін тәптіштеп айтып үйреткен болатын. Алғашқысында ілгері шығып кетерсін де, атты өз еркіне жіберерсін, көп озып кетсең тежеп отырарсың - деген болатын. Төртінші айналымда артыма қарасам, жалғыз өзім шауып келеді екенмін, кейініректе 10 шақты ат келеді. Атым еркін тыныстайды. 7-ші айналымды өткенде мен барлық аттардан 1,5 шақырымдай озып шығыпмын. Кенет неге екенін білмедім, бауырым қатты ауырып кетті. Жаным қиналды, әрі қарай жарысты жалғастыра алмайтыным көзім жетті де атымның басын тарттым, құсқым келгендей, әзер шыдап келемін. Манағы шаңама көміліп, соңымда келе жатқан аттар енді шаңдарына мені көміп басып ота бастады. Бұны байқап тұрған әкем жанасын келіп, атты тоқтатты да, ерін алып жіберіп, көрермендердің қатарында тұрған, әскерден жаңа келген 25 жасар аға Матайды отырғызды. Бұл кезде бәйге аттардың көбі біраз ілгері кетіп қалған болатын, ал кейбіреулері тіпті жайылып қалған. Дегенмен де торы ат өзінің орен жүйрік екендігін дәлелдеп, ілгері кеткен көп аттарды қайтадан басып озып, үшінші орынға жеткенде 11 айналым бітіп кетті. Менің кесірімнен торы

ат бас бәйгеден айрылып қалды. Өмір - бәйге. Осындай оқиғалы тағдырлар адам өмірінде де бола берелі.

НАРЫҚ ЗАҢЫНА ҚАЛЫПТАСУ КЕЗЕҢІ СӘТТІ ӨТТІ

- Сіздің қызметіңіз шет ел инвесторлармен қоян-қолтық жұмыс істеуіңізбен ерекшеленеді. Сол кезеңдегі істеріңіз еске түсіру тарих үйін де, жас ұрпақ үйін де аса қажет тәрізді?

- Әділін айтар болсам, мен нарықтық экономика заңдарын жүзеге асыру мақсатында жеке меншік ірі кәсіпорынды басқаруға келгенмін. Бар гәп осында жатыр ғой, бірақ кейбіреулер бұны ол кезде бірден түсінбеді немесе түсінгісі келмеді. «Маңғыстаумұнайгаз» бұрынғы кеңес кеңесіндегі «Маңғышлақнефть» емес еді. Сондықтан да қиыншылықтар көп болды.

«Маңғыстаумұнайгаз» акционерлік қоғамын жаңа заманға сай басқару 1997 жылы өткізілген тендердің нәтижесінде жеті компанияның ішінде индонезиялық «СентралАзияПетролеум ЛТД» компаниясының еншісіне тиді. Әрбір кеңестік республикалар тәуелсіздікке ие болған соң, бұрынғы тығыз байланыс үзілді. Еліміздің экономикалық дамуының негізгі өзегі мұнай индустриясы қиындықтарға тап болды. Мұнай бағасы барреліне 8-9 АҚШ долларына дейін құлдырады. Ал өткізген мұнайымыздың қаржысы мезгілінде мекеме есебіне түспеді, бюджетке салық төленбеді.

Кәсіпорын дағдарыс кезінде өз жұмысшыларының жалмақтарымен бере алуына қарсыда белшесінен батты. Жұмысшылар арасында толқулар көріне бастады. Сөйтіп, «Маңғыстаумұнайгаз» банкротқа ұшырайтындай күйге жетті. Біздер тендерде жеңіске жеткен жаңа қожайынмен бірлесе отырып өндірісті сауықтыруға бар күшімізді салдық. Нәтижесінде өндіріске мұнай қабаттарының өнімділігін арттыратын жаңа технологиялар енгізілді. Сан алуан өндірістік объектілер іске қосылды.

Қаламақтықтардың 2006 жылы 100 миллионыншы тонна «қара алтынның» өндіруге қол жеткізуі үлкен еңбек жеңісіміз боларын. Жұмысшылар негізінен жергілікті жерлерден қабылданды. Яғни, облыстың барлық аудандары мен шалғайдағы ауылдарында да жұмысшылар келіп, вахталық әдіспен жұмыс істеді. Ираннан келген қандастарымыздың отбасы мүшелерін де келергісіз қабылдадық, оларға жағдайға тез бейімделіп кетуге жағдай жасалынды.

Мұнайшылардың әлеуметтік мәселелерін шешуде үлкен өзгерістерге қол жетті. Қаламақта 2100 адамға арналған 40 блоктан тұратын жайлы жатақхана, 250 орындық екі асхана іске қосылды, дөрігерлік-фельдшерлік пункт, 1500 шаршы метрілік тұрмыста пайдаланылған суларды тазалайтын қондырғы, Жетібай кенорнында 250 орындық екі асхана, Асар кенорнында 50 орындық асхана және 100 орындық жатақхана, Қияқты кенорнының тұщы су шығарушылар үшін 50 орындық жатақхана асханасымен бірге салынып, пайдалануға берілген еді.

«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ-да қуаты жылына 300 километрлік шыны-пластикалық құбыр шығаратын зауыт салынып, пайдалануға берілуі облыс көлеміндегі ірі жаңалықтардың бірі болды. Зауыт 2002 жылғы қарашада басталып, оның №1 цехы қысқа мерзімде 2003 жылғы қантарда пайдалануға тапсырылған еді. Бұл цех кенорындарындағы мұнай жинақтайтын құбырлар мен коллекторлар үшін 100-217 миллиметрлік, сондай-ақ қабат қысымын ұстау жүйесінің диаметрі 63 миллиметрлік сорпа-компрессор тұрбаларын жылына 270 километр мөлшерінде шығара алатын.

2003 жылғы 15 қыркүйекте Ақтаудағы «Маңғыстаумұнайгаздың» су тұщытатын және ауыз су өндіретін зауыты пайдалануға берілді. Бұл зауыттың бас жобалаушысы М.Келдыш атындағы ғылым-зерттеу орталығы мен «ВНИИИПК спецстрой-конструкция» (Москва) АҚ болатын.

Акционерлік қоғамның қаржыландыруымен Ақтау қаласында ауданы 9 мың шаршы метр «Ардагер» супермаркеті және ауданы 50 мың шаршы метр болатын алып «Ақтау» сауда, ойын-сауық орталығы іске қосылды. Ақтау қаласында медицинаның соңғы жаңа техникаларымен жабдықталған мұнайшылар емханасының ашылуы жұмысшылар үшін теңдесі жоқ үлкен сый болды.

Ақтау қаласынан «Мұнайшы» стадионы салынып, пайдалануға берілді. Орталықтан шалғайда орналасқан Аққұдық ауылына әсем мектеп жиналатын сыйға тарттық. Ақтау қаласының әсем ғимараттарының бірі - «Маңғыстаумұнайгаздың» бас кеңсесі, оның соңғы кезде салынған қосымша биік ғимараты Ақтау қаласының сәніне сән қосып тұр. Бұлар жасалығаны көп жұмыстың бір бөлігі ғана.

- Өмір жолыңыздың қалыптасуына ықпал еткен азаматтар туралы және өмірден түйгеніңізді айтыңыз?

Өмір дегеніміз адам інгәлан жарық дүниеге келгеннен бастап, мәңгілік мекеніңе кеткенге дейін үйрену мектебі ғой. «Жақсыдан шарапат, жаманнан кесепат», «Жақсымен жолдас болған жеткізеді мұратқа, жаманмен жолдас болсаң қалдырады ұятқа» дегендей өмір жолыма талай-талай жақсылармен қызметтес болып, адами қасиеттерін үлгі еттік, ағалық қамқорлықтарың сезіндік.

Ондай ағалардың қатарына Сафи Өтебаевті, Асабай Хисметовті, Халел Өзбекқалиевті, Виталий Иосифович Тимониді, Саламат Мұқашевті, Носпақлы Марабаевты, Леонид Петрович Дмитриевті, Юрий Ксенофонтович Юферовты, Ибрагим Мұратты, Валентин Петрович Токаревы, Рашид Темірболатұлы Саресновты, Жанболат Досмұханбетовты жатқызып едім. Бұл азаматтардың әрқайсысының бір романаға жүк боларлық адами қасиетке толы өмір тарихтары бар.

-Әңгілеңізге рақмет!

Әңгімелескен Қазақстан Жазушылар және Журналистер одақтарының мүшесі

Айтуар ӨТЕГЕНОВ

Әйел-ана, әйел-жар, әйел-маман

8 Наурыз – көктемнің алғашқы мерекесі. Жер жаһанға жан бітіп, табиғат-ана емірнен дүние үлгіге орнаар шақта келетін мейрам әйел затының дүниеге жаңа өмір сыйлайтын, қоршаған ортасына сұлулық, нәзіктік және үйлесім ала келетін қасиетіне байланысты тойланатын шығар. Отбасының құты болған аналар компания жұмысында өзіндік орнын ала білген. Ана жүрегінің кендігі сондай - Жаратушы алақандай ғана жүрегіне сонша нәзіктікті, мейірімді, сүйіспеншілікті, шыдамдық пен сұлулықты, ерлікті сыйғызып қойған. Мұнай-газ саласында көп жылдан бері табысты еңбек етіп, бейнеті де, зейнеті де мол өмір жолы жас ұрпаққа үлгі-өнеге болатын әріптестеріміз туралы көктем мерекесі қарсаңында сыр шерткейік.

Оңайша Мұқашқызы Тусулбаева

Түркіменстан Республикасында Мұқаш Қонақбайұлы мен Шолпан Ерқашқызының көп балалы отбасында туған. Ата-ананың үлгісін көріп, тәзім мен сабырдың, кешілік пен мейірбандықтың нұрына бөленді. Жастайынан еңбекке бейім болсаң, қатарынан кейін болмайсың деген тағлымды бойына сіңіріп өскен Оңайша мұнайгаз саласында отыз жыл талмай еңбек етіп келеді. Жетібай құрылыс-құрастыру кызметінде көп жыл күзетші болып жұмыс істеді, компанияны қайта құрылымдау кезінде жаңа мамандық алу үшін оқудан өтіп, қазір термиялық оқшаулаушы болып табыс табуа. Оқшаулаушы ретінде материалдардың негізгі қасиеттерін, битум жағымдары және астарларды дайындау тәсілдерін, гидроокшаулау тәсілдерін жақсы меңгеріп, кен орындарында дала төсінде, желдің өтінде еңбек қауіпсіздігі талаптарын қатаң сақтай отырып, қиыншылықты мол жұмысты ер-азаматтармен катар атқарады. Өнікті еңбегі еленіп, Құрмет грамотасы, Алғыс хаттарымен марапатталып жүр.

Жұбайы Табынбай Түсібайұлымен бір қыз, үш ұл тәрбиелеп өсірді. Атаған босағанының берекесіне береке қосып, ата-енесінің қас-қабағын байлайлап, ағайынды өзіне жақын тартып, қонақты қадырлап, төңірегін мейірім шуағына бөлей білді. Оңайша бүгінгі күні ел қатарлы білімді азаматтар - қызы Баян, ұлдары Ерлан, Руслан, Дінмұханбеттерден ұрпақ өрбітіп, жапырағын жайған мәуелі бәйтеректей болып отырған ардақты әже.

Светлана Мағзұмқызы Бөлекбаева

Ерте заманнан белгілі Атырау өңіріндегі Жайық пен Жем аралығында мұнай кен орындарын игеруден бастаған 120 жылдық казак мұнайы тарихының бастауында тұрған Бөлекбаевтар әулетінен шыққан. Ал әкесі Мағзұм Жетібай мұнайын ашқандар сапында аты алтын әріптермен тарихқа жазылған адам. Светлана болса мұнайгаз саласында отыз жылға жуық еңбек етті. 1984 жылы Қарағанды политехникалық институтын өндірістік-азаматтық құрылыс мамандығы бойынша бітірген ол «Мангшлакнефть» өндірістік бірлестігінің ПМК-2 кәсіпорнында өндірістік-техникалық бөлім инженері, бастығы болып жұмыс істеді. Қазір компанияда құрылыс-монтаждау жұмыстарының орындалысын бақылайтын

топтың құрылыс жөніндегі аға инженері болып қызмет атқарады. Білікті инженер Светлана құрылыс нысандарындағы атқарылған жұмыс көлемдері бойынша барлық құжаттаманың дұрыс жүргізілуіне тікелей жауапты. Жұмыстағы құжаттама мәселелері бойынша үйлестіру, методикалық жетекшілік жұмысын жүргізеді. Кез келген жұмыстың ретін, пайданы тусын тез тауып, нәтижеге қол жеткізуді жақсы білетін Сәкен артынан ерген жас әріптестерімен білімі және тәжірибесімен бөлісіп отырады. Мемлекеттік мекемелермен, жоғары тұрған органдармен қарым-қатынас жасау тәжірибесі жұмыстың уақытылы бөгеліссіз жүрісіне оң ықпалын тигізеді.

Жұбайы марқұм Досжанов Серіктей атпал азаматқа жар болып, Даниярдай ұл тәрбиелеп өсірді. Данияр Нұр-Сұлтан қаласындағы Еуразия ұлттық университетінің озық студенті ретінде Италияның Генуя қаласында тәжірибе алмасып, қаржы саласында білім алуда. Ажары ашық, жүзінен жылылық төгіліп тұратын Сәкен от анасының бар тауқыметін көтере жүріп, сүйікті істерімен айналысуды ұмытпайды. Тағамның түр-түрін дайындап, астын дөмен келтіріп, қонақ күретін, ой-қиялын шектемей, сәндік бұйымдарды таңдап тағып, киімді сәнді етіп киіп, жүрген жерін әсемдікке бөлеп жүретін Сәкен әркімнің қолынан келе бермейтін сол әсем дүниелерді қолдан жасай алады. Оны қоршаған сұлулық – оның көркем көңілі мен жайсаң жанының айнасы іспеттес.

Қымбат Мұғалімқызы Тұржанова

Жетібай мұнай кен орындарын игеруге көп жыл еңбек сіңірген белгілі мұнайшылар отбасында дүниеге келген. Мұнайгаз саласында 25 жылдан астам жұмыс істеген ол Мұнай және газ-химия технологиясы, содан кейін қаржыгер мамандығы бойынша жоғары білім алған. Автомобиль жолдары басқармасында, одан кейін «Маңғыстау-Мұнай-Жолдары» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінде кадрлар жөніндегі аға инспектор болып жұмыс істеді. Қазақстан Республикасының заңнамалық және нормативтік құқықтық актілерінен теріс білетін ол талай еңбек дауы туындаған кезде байсалды қалпынан таймай, мәселені шешу жолдарын тауып, әріптестер арасында бұлжымас беделге ие болды. Біліктілік көтеру, аттестаттау, конкурстық комиссиялар және жұмыскерлерді ынталандыру мен марапаттауларға керекті материалдарды дайындап қана қоймай, олардың жұмысын дiттеген жеріне жеткізуге атсалыса келеді.

Зор ерік күші мен ыждағаттылықты талап ететін компаниядағы еңбек тәртібі және жұмыскерлердің ішкі еңбек тәртібі қағидаларын сақтауын бақылау Қымбаттың күнделікті орындайтын міндеттерінің бірі. Компания жұмыскерлерінің барлығын танытып Қымбат әрқайсысының кәсіби жетістіктерін, отбасы жағдайын, мұқтажын бәсе сауағындай біліп отырады, үлкенге де, кішіге де құрметпен қарап, көптің ризашылығына ие болған жан. Адам ресурстарын басқару ісінің озық маманы компания тарихындағы қиын-қыстау кезеңдерінде күн-түн демей жұмыс істеген кездері болды. Қандай қиын жағдай болса да тыңнан жол тауып, мәселелердің дұрыс шешімін тауып отыратын ол - артынан ерген жас мамандарға кеңесші. Рухы күшті адамдар басна қандай іс түссе де мойымайды, қайта жігерлене түседі. Қымбат ер мінезі, қайысса да сыйбаттың тобылғыдай төзім арқасында тынбай еңбек ете жүріп, ұлдары Қуаныш пен Дуарнеге қатар құрбысының алды болуды үйретті. Олар ана үмітін ақтап жақсы азамат болып өсті, қазір үйлі-баранды. Дүниедегі құдіреттің бәрі ананың тілегі, ананың жүрегінің мықтылығы арқасында жүзеге аспақ. Отау құрған балалары мен немерелерінің береке-бірлігін ойлайтын Қымбат - алтын қазық, бәйтеректің дiңгегiндiй жапырақтарына өмір нәрін беруші, қамқоршы. Ашық-жарқын күлкісімен, әдемі әзілімен жүрген ортасының сәні. Еңбегі көптің еңбегі де көп болады. Қымбат мұнайгаз кешенінің дамуына қосқан зор үлесі мен көп жылғы адал еңбегі үшін бірнеше дүркін Құрмет грамоталарымен, Алғыс хаттармен, медалмен марапатталған.

Рахила Райымғалиқызы Лдигалиева

Ембінің ежелгі мұнай кәсіпшілігі орналасқан Байшошақ-мұнайшылар кентінде дүниеге келіп, балалық бал дәурені осында өтті. Мектеп бітіргеннен кейін оператор мамандығын алып, «ДоссорМұнайГаз» акционерлік қоғамына қарасты кен орнында отыз жылға жуық табысты еңбек етті. Толқынбай Сүйеуұлындай абзал азаматпен тұрмыс құрып, ұл-қыздарын өсірді.

2007 жылы олар жұмыс бабымен Маңғыстау топырағына табан тіреген болатын. Көп ұзамай Қаламқас құрылыс-құрастыру кызметінде қастелініп болып жұмысқа кірісті. Жан жолдасы ұзақ ауырып көз жұмғаннан кейін тұрмыстың бар тауқыметін өзі көтеруге тура келді. Күйі талғамы, бұйыраған кәсіптің басын ұстап, жан аямай еңбек етуге белін бекем бұған Рахила компаниядағы отандайындардан кейін де мойымай, термиялық оқшаулаушы ретінде жаңа кәсіпті игеріп, қиындығына қарамастан ер азаматтардан кем түспей еңбек етуде. Күш-қайратын тереу етіп, құрылымдар мен ғимараттарды гидроокшаулау, жетілуге қарсы қабыршақты оқшаулау, құрылымдар, құбырлар мен технологиялық жабдықтарды термоокшаулау жұмыстарын атқарады.

Ерiнбей еңбек еткен адамның мұратқа жететiнiгiнiң дәлелi - бүгiнде Рахила Жанболат ұлын ұға, Анаргүл, Жанаргүл, Маржан қыздарын қияға қондырып, немере, жиендерiн қызықтап, өз ортасының сый-құрметiне бөленiп отыр. Төңiрегiн мейiрiм

шуағына бөлеген Рахила Ғасырлар қойнауынан бүгінге дейін тартылып келе жатқан алтын арқауды жібестіріп, өсуін келістірген ардақты ана, бақытты әже.

Ананың мейірімі жан-жағына өз сөзлесін төгеді. Осы нұрдан жылынып, асыл ананың құшағында мейірімге қанып жүрген барша адамзат аналарды мәңгі ардақтап, аялай берері хақ.

Айман Жұлдызбайқызы Есбосын

Ел сыйлаған, асылдың сынығы болған аналардан төзім мен сабырдың үлгісін көріп, кешілік пен мейірбандықтың шуағына бөленіп өскен Айман Жұлдызбайқызы Алматы қаласындағы Абай атындағы Қазақ педагогикалық институтының филология факультетін бітірген. Жырыма жылдай Бейнеу кентіндегі Я.Алтынсарин атындағы орта мектепте, Ақтау қаласының №13 мектеп-гимназиясында мұғалім болып, жақсы мұғалімдер санатында қызмет етті. Өзі де оқушыларға да облыстық, республикалық сайыстардан жүлделі орындар алып жүрді.

«Oil Construction Company» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі құрылған жылдан бастап ол аудармашы ретінде мұнайсервис саласын қазақша сөйлеу ісінде елеулі қызмет етуде. Ғылым мен техника, экономиканың тиісті салаларындағы термин, анықтама және ұғымдардың аудармасын жақсарту үшін үнемі ізденіс үстінде жүреді. Дамыған, тармақтары сараланған, ысылған, көркем де бай қазақ тілінің қолданыс аясын кеңітіп, пайдалануға күш салуда. Терең ойлап сөз саяттың Айманның мұнайгаз кешенінің салалық газеттеріне макалалары тұрақты жарияланып тұрады. Компанияның қоғамдық өмірінде де қалыс қалмай, спорттық додалардың қайнаған ортасынан табылады. Сонымен қатар Ақтау қалалық «Не? Қайда? Қашан?» зияткерлік клубының мүшесі, компания командасының белді ойыншысы ретінде турнирлерге қатысып, әріптестерімен бірге қуанышты сәттерді бастап кешірді. Басым көпшілігі өзге ұлт өкілдерінен тұратын клуб ойындарында, халықаралық турнирлерде ұлттық киім мен әшекейлерін тастамай, ұшырқы ойлау қазақ қыздарының зияткерлік сайыстарда да мерейі үстем екендігін дәлелдеп жүр. Мұнайгаз кешенінің дамуына қосқан зор үлесі мен көп жылғы адал еңбегі үшін Құрмет грамоталарымен марапатталған.

Отыз жылдан аса уақыт отасып, жарасымды өмір сүріп келе жатқан жұбайы Әсербай Есқазыұлымен бірге ұл-қыздарын өсіріп, бәрине жоғары білім алу үшін жағдай жасады. Қазір балаларының барлығы білікті маман ретінде әр салада еңбек етуде. Жаратылысынан кішіпейіл, мінезге бай, жақсылыққа жаңы құмар Айбек кенес сұраған, үйіренем деген адамға көмегін аямайды. Қазақтың салт-дәстүрін, мәдениетін насихаттап, ұжымдағыра ұлгі боларлық істерге мұрындық болып жүрген ол қазақ тілінің болашағына қызмет етіп жүргенін мақтан етеді.

«Oil Construction Company» ЖШС

1 наурыз - Алғыс айту

Жүректен - жүрекке

1 наурыз - Алғыс айту күніне орай «Маңғыстау-мұнайгаз» акционерлік қоғамы өз қызметкерлеріне рухани кеш сыйлады. Ұжым Н.Жантөрин атындағы музыкалық-драма театрында болып, Саид Ахмадтың «Келіндер көтерілісі» комедиялық қойылымын бірге тамашалады. Кешке Компанияның өркендеуіне мол үлес қосқан зейнеткер-ардагерлер мен компания қызметкерлері келді.

Қойылым алдында Бас директордың экономика және қаржы жөніндегі орынбасары Шолпан Лазарқызы Илмуханбетова сахнаға көтеріліп, компания басқармасы

атынан ардагерлер мен қызметкерлерге көп жылғы адал еңбектері мен толағай табыстары үшін зор алғыс айтып, алдағы көктем мерекелерімен құттықтады.

Ене мен келін арасындағы қарым-қатынасты ғана емес, жалпы қоғамда орын алатын келенсіздікті арқау еткен мұдды комедияны театр актерлері жоғары шығармашылық деңгейде орындап шықты. Астарлы әзілге толы комедия көрермен қауымды күлкіге бөлей отырып, терең ойға батырды. Жеті ұл өсіріп, қырық бір немере тәрбиелеп, алты келін жұмсап отырған Фармон бибі қабағы қатыңқы, мінезі тік әрі қатал жан. Ата салтты мықты ұстайтын бір бәйбіше бір ауылға керек-ау деген ойдың құшағында отырып, көрермендердің актерлармен бірге қуанып, бірге жылаған сәттеріне куә болдық. Бір сөзбен айтқанда, өнердің құдіретін дәлелдеген шығармашылық ұжымның өнеріне мұнайшылар дән риза болды.

Құндылық күйбең тіршіліктен қолы босамайтын кеңсе қызметкерлері мен күрметті демалыстағы зейнеткер-ардагерлер бір сәт театрда басы қосылып, рухани азық алып қайтты. Осындай іс-шараларға ұжымның жиі қатысуы олардың арасындағы корпоративтік қарым-қатынасты нығайтып, бекіте түсері сөзсіз.

Ертіліева Нұрбібі - зейнеткер: Бүгінгі Алғыс айту күні құтты болсын! Біз зейнетке шығып кетсек те, ұмытпай шараларға шақырып жүретін Компаниямызға алғыс айтамыз. Әлі де өрлеп шыға шығуын, биіктерден көрініп тілейміз. Бүгінгі спектакль ұнады, керемет мәдени демалыс болды.

Өтебаева Алтыңғұл - тапсырмалардың орындалуын бақылау жөніндегі инспектор: Бұл қойылымның көрерменге айтары бар, ой салатын шығарма деп білемін. Театрдың жас толқын әртістері өздеріне жүктелген міндетті жақсы алып шықты. Сахна декорациясы да жоғары деңгейде. Қарапайым еңбек адамдары мен шығармашылық адамдарының арасындағы байланыс ұзағынан болсын деп тілеймін.

Доброе дело

СПАСИБО ЗА ВАШ ТРУД!

Накануне Международного женского дня 8 Марта, сотрудницы АО «Маңғыстау-мұнайгаз» присоединились к акции инициированной «Клубом добряков» и поздравили работниц ТОО «Қала жолдары» с праздником.

Во многом благодаря усилиям именно этих женщин наш город содержится в чистоте и порядке, в любую погоду с раннего утра и до позднего вечера работницы «Қала жолдары» занимаются очисткой и уборкой вверенной им территории.

Вместе с волонтерами «Клуба добряков», нефтяники вручили женщинам цветы, поблагодарили за добросовестную работу, пожелали крепкого здоровья и благополучия в семье.

Құттықтау

Құрметті ханымдар!

Сіздерді 8 наурыз — Халықаралық әйелдер күнімен шын жүректен құттықтап, денсаулық, сәулелік, бақыт, қуаныш тілейміз! Өмірімізге сен беріп, шуақ шауып тұрғандарыңыз үшін қашанда сыйлы, сүйікті, қадірлісіздер. Сіздерсіз — дүние бос!

Ізгі тілекпен, геология жігіттері!

Еңбек адамы

ӘРІПТЕСКЕ - ҚҰРМЕТ

Компания тарихы – онда қызмет еткен азаматтардың өмірбаянынан құралады. Бірісіз бірін қарастыру мүмкін емес, дұрыс емес. Елу жылдан астам уақыт бойы ел ырысын еселеп келе жатырған алып компания- мұнайда қызмет еткен сан мыңдаған мұнайшы үшін екінші үйіне, ал ұжымдастары екінші жанұясына айналған. Сондықтан, Компания кетігіне кірпіш болып қалған мыңдаған мұнайшының шежіресі оның жетістіктерімен қоса өріліп келе жатыр десек артық айтқанмыз болмас. Саналы ғұмырының басым бөлігін осы Компанияның өркендеуіне арнаған азаматтар аз емес. Солардың бірі - наурыз

өзгеге дарыта білген өнегелі ұстаз. Қарамағандағы ұжымды бір іске ұйыстырып, межелі биіктерді бағындыра білген шебер басшы.

Талғат Аманұлының зейнеткерлік демалысқа шығарып салуға арналған салтанатты кездесуге Компания Басқарма мүшелері - бас директор Л.Ю.Цзиньзэн және бас директордың бірінші орынбасары Қалбай Әжімбайұлы Ізмұқанов мырзалар ағамызбен үзегілес болған ұжымдастарын бастап келді. Бірі сөзін бас жыл қызметтес болдым деп бастаса, енді бірі жиырма жылдан астам бірге келеміз деп бастап, жақсы лебіз-тілегін арнап жатты.

айының 5 күні өзіне сай қошамен құрметті зейнеткерлік белеске қадам басқан Талғат Аманұлы Дауытов ағамыз.

Талғат Аманұлының еңбек кітапшасында тек бір жұмыс берушінің мөрі басылған, ол «Маңғыстау-мұнайгаз» компаниясы. 1979 жылы институт қабырғасынан түлеп ұшқан жас инженер осында жұмысқа орналасып, 41 жыл тапжылмастан қызмет еткен. Өндірістік мансап баспалдағының барлық сатысынан өтіп, мастер, ауысым басшысы, цех басшысы, өндіріс басшысы сынды жауапты қызметтерді абыроймен атқарған білікті де білімді маман. Ондаған шәкірт тәрбиелеп, өндірісте жиған тәжірибесі мен шеберлігін

Естеліктер айтып, ағамыздың нұрын тасытты. Жиналған жұртшылықтың сөзінен де, көзінен де Талғат Аманұлына деген ерекше іттипат пен қиымастық сезіліп тұрды.

Зейнетіңіз өзіңізге құт болсын, Талғат аға! Сіз еткен еңбек, Сіз жасаған тарих Компания жылнамасында алтын әріптермен сомдалуы. Өзіңіз жетелеп, кемеліне келтірген мамандар Сіз көрсеткен кісілік пен кішіліктің үлгісін сақтай отырып, ісіңізді абыроймен жалғастырына сенеміз. Сіз де сеніңіз! Ендігі жерде, мерекелі күндеріңіз тасуылмай, берекеніз саркылмай, ақыл айтар ақсақалымыз болып сәнді де баянды ғұмыр кешуіңізге тілекшіміз. Аман болыңыз, АҒА!

Мұнайлы Өлке
Меншік иесі:
«Маңғыстау-мұнайгаз» АҚ
Редактор: Есназар Султанов
Редакция аяқасы: Л.Жолдыбаева, Ғ.Әбдісадық
Дизайнер-беттеуші: Е.Айтбаев

Мекен-жайымыз:
130000, Ақтау қаласы
6 ш.а., № 1 үй,
тел:
212-035, 215-266
212-194, 211-885
Газет айына 1 рет шығады.
Тегін таратылады

Газет ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінде есепке қойылып, № 9675 - Г куәлігі берілген

- Газет жарияланымдарындағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді
- Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және оны қайтармайды
- Жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды

Газет АҚ-ның жұртшылықпен байланыс тобының компьютерінде теріліп, беттелді.
Индексі: 64265

«АТІS» ЖШС баспаханасында басылды.
Ақтау қаласы, 17 ш/а.
тел: 525500